

Iskrice

številka 2 (tematska številka Erasmus+)
oktober 2023, šol. leto 2023/2024

Kazalo

Uvodnik: Erasmus+ v Italiji in Nemčiji	(Igor Gruden)	5
Delo v Italiji	(Lulu Aisha Paolini)	7
Treviž	(Jerneja Nograšek)	8
Blagovne znamke, hrana in pijača	(Maša Petrič)	10
Padova	(Lisa Pina Bašnec)	11
Ogled Benetk	(Nataša Hrovat)	12
Delo v podjetju XXXL Lutz - Neubert	(Elmedina Rizvanović)	14
Izlet v Nürnberg	(Domen Polajnar)	16
Tradicionalna bavarska in nemška kuhinja	(Erik Pevc)	17
Kanal Ren - Majna - Donava	(Eva Kotar)	18
Izlet v Bamberg	(Patrik Lipovšek)	19

Erasmus + v Italiji in Nemčiji

Na Srednji šoli Josipa Jurčiča smo se ob koncu lanskega šolskega leta z eno skupino dijakov programa ekonomski tehnik odpravili v Italijo v Treviž, z drugo pa ponovno v Nemčijo v pobrateni Hirschaid, kjer so udeleženci tega projekta Evropske unije delali v različnih podjetjih. V prostem času so spoznavali lokalne znamenitosti, se zabavali in doživeli marsikaj zanimivega.

Dijaki z udeležbo v tovrstnih projektih izboljšujejo svoje poklicno znanje in znanje jezikov, predvsem pa spoznajo in doživijo drugačno kulturno okolje. Običajno opravljajo lažja komercialna, administrativna in druga dela v turističnih, industrijskih, trgovskih in drugih podjetjih.

Udeležujejo se strokovnih ekskurzij in izletov v bližnja mesta, v katerih lahko zaznajo utrip tuje dežele. Tokrat smo v Italiji obiskali Padovo in Benetke, v Nemčiji pa Nürnberg in Bamberg.

Dijaki so navdušeni nad bivanjem v tujini in menijo, da je to zanje v vseh pogledih zelo koristna in tudi zabavna izkušnja, ki jo priporočajo vsem naslednjim generacijam programa **ekonomski tehnik**. Naši gostitelji so bili zadovoljni tako z znanjem jezika naših dijakov kot z odnosom do dela in sodelavcev.

Za celotno izvedbo projekta – pripravo udeležencev, potrebno dokumentacijo in druga opravila, organizacijo prevoza in bivanja ter ovrednotenje rezultatov projekta – je poskrbela šola. Projekt financira Evropska unija, zato je za dijake praktično brezplačen.

V nadaljevanju si preberite nekaj prispevkov naših dijakov.

Igor Gruden, koordinator programa Erasmus Plus

Delo v Italiji

Tisti, ki smo svojo prakso opravljali v Trevižu, smo morali na spletni strani Erasmus + iskati informacije o državah in šolah, ki so vključene v program Erasmus. Morali smo poiskati spletno stran za vsako državo in nato poiskati dokument, v katerem so bile navedene vse šole iz te države, ki so del projekta. V Excel smo vpisale ime šole, ime in priimek ravnatelja ali ravnateljice, ime in priimek tajnika ali tajnice, e-poštni naslov šole ter njeno telefonsko številko. To delo smo si razdelile, saj je bilo po navadi pri vsaki državi po takšnih šol najmanj šol, zato je bilo precej lažje, če nas je vseh pet hkrati sodelovalo pri vnašanju podatkov za eno državo.

Kadar nismo bile zaposlene z iskanjem podatkov za Erasmus +, smo pripravljale idejne logotipe ali brošure. Lahko pa smo se odločile, da bomo ustvarjale spletno interaktivno mapo Treviža, ki vključuje slike in krajše opise bolj znanih krajev. Spet druge dijakinje smo se odločile za pisanje člankov za podjetje La Salamandre.

Prvi teden smo se v torek odpravili na sprehod po mestu in si ogledali vse najpomembnejše predele. Dobili smo tudi zemljevid, na katerem so bila zapisane vse znamenitosti.

Imeli smo tudi osem ur italijanščine, in sicer dvakrat na

teden po dve uri na dan. Kadar smo imeli ure italijanščine, nas je mentor z dela spustil eno uro prej, da smo lahko v miru prišli do mesta in pojedli kosilo.

V soboto, 10. junija, smo se odpravili v Padovo, kjer smo si ogledali muzej ter Kapelo Scrovegni, ki je znana po modrem zvezdnatem stropu, na katerem je upodobljen prvi poljub v zgodovini umetnosti. Po ogledu Padove, smo se odpravili še v Benetke, a smo si jih ogledali na hitro, bilo je namreč že pozno, zato se nam je mudilo nazaj v Treviž.

Predzadnji in zadnji dan je bilo treba postoriti še nekaj stvari, kot so pisanje poročila in podpisovanje dokumentacije.

Lulu Aisha Paolini

Treviž

Treviž, it. Treviso, je mesto in občina v Benečiji na severu Italije ter glavno mesto pokrajine Treviso. Občina ima 83.449 prebivalcev, okoli 3000 jih živi za obzidjem ali v zgodovinskem in spomeniško zaščitenem središču, okoli 80.000 ljudi živi v mestu, v zaledju pa približno 170.000. Mesto je sedež tekstilnih podjetij, kot so Benetton, Sisley, Stefanel, Geox, Diadora in Lotto Sport Italia, ter podjetij De'Longhi, ki izdeluje kavne aparate in Pinarello, ki proizvaja kolesa. Pokrajina Treviso je poznana po tem, da s tega območja izvira vino prosecco, omenja pa se jo tudi kot eno od možnih pokrajin, od koder naj naj bi izvirala priljubljena italijanska sladica tiramisu.

Iz Wikipedije:

Nekateri znanstveniki menijo, da ime starodavnega mesta Tarvisium izhaja iz imena za naselje keltskega plemena Tavriski. Drugi ime pripisujejo grškemu korenu tarvos, kar

pomeni "bik". Tarvisium, pozneje mesto Venetov, je postal municipij leta 89 pred našim štetjem, ko so Rimljani dodali Cisalpsko Galijo svojemu ozemlju. Državljeni so se šteli za rimsko ljudstvo. Mesto leži v bližini rimske ceste Via Postumia, ki je povezovala Opitergium (Oderzo) in Oglej, dve večji mesti rimske Benečije v antičnem in zgodnjem srednjem veku. Antični pisci Treviso redko omenjajo, čeprav Plinij starejši piše o Silisu, reki Sile, ki teče ex montibus Tarvisanis. V rimskem obdobju se je v Trevisu razširilo krščanstvo. Po izročilu je sveti Prosdocij, Grk, ki ga je sveti Peter posvetil za škofa, prinesel katoliško vero v Treviso in okolico. Do 4. stoletja se je krščansko prebivalstvo dovolj povečalo, da so dobili stalnega škofa. Prvi dokumentirani škof je bil Janez Pij, ki je začel svoje škofovanje leta 396.

Treviso je po padcu zahodnega rimskega cesarstva začel nazadovati, a se je izognil napadom Atila in je ostal pomembno središče v 6. stoletju. Treviso naj bi bil rojstni kraj Totile, vodje Ostrogotov med gotsko vojno. Po gotskih vojnah je pripadel bizantinskemu eksarhatu Ravena, leta 568 pa je bil priključen Langobardom in postal eden od 36 vojvodskih sedežev in sedež pomembne kovnice. To je bilo še posebej pomembno med vladanjem zadnjega langobardskega kralja Deziderija, ki je koval kovance, še ko je severna Italija pripadala frankovskemu cesarstvu. Ljudje iz mesta so imeli tudi pomembno vlogo pri ustanovitvi Benetk. Karel Veliki je ustanovil glavno mejno marko, treviško marko (Marca Trevigiana), ki je obstajala več stoletij.

Treviso se je pridružil Lombardski zvezi in se osamosvojil po sprejemu miru iz Konstance (1183). To je trajalo vse do

vzpona seniorjev v severni Italiji. Trevisu so vladale različne družine, družina Ezzelino da Romano od 1237 do 1260. Po bojih med gvelfi in gibelini s prvim zmagoslavjem Gherarda III. da Camina leta 1283 je Treviso doživel velik gospodarski in kulturni razvoj, ki se je nadaljeval do leta 1312. Treviso in njegova satelitska mesta, med njimi Castelfranco Veneto (Trevižani so ga ustanovili kot nasprotje Padovi), je postal privlačen za sosednje mogotce, tudi za družini Carrara in Scaligeri. Po padcu zadnjega Camina, Rizzarda IV., je bila marka prizorišče nenehnih bojov in pustošenj (1329–1388). Treviški notar in zdravnik Oliviero Forzetta je bil navdušen zbiralec starin in risb; zbirka je bila objavljena v katalogu leta 1369. Najzgodnejši katalog je ohranjen.

Po Scaligerijevi vladavini med 1329 in 1339 je mesto pripadlo Beneški republiki, ki je postalo prva opazna celinska posest Serenissime. Od leta 1318 je bilo nekaj časa tudi sedež univerze. Beneška vladavina je prinesla neštete koristi, a je bil Treviso vključen v benečanske vojne. Od 1381 do 1384 je mesto zajel in mu vladal avstrijski vojvoda, potem pa Carraresi do leta 1388. Po vrnitvi pod Benetke je bilo mesto utrjeno z ogromno vrsto zidov in obzidij, ki so vidni še vedno: v naslednjem stoletju so pod vodstvom Giovannija Gioconda obnovili dvojne vrata, ki so jih zgradili Langobardi. Številne vodne poti so bile izkoriščene z več vodnimi kolesi, ki so jih večinoma uporabljali v mlinih za mletje žita. Reke

so bile plovne in z "barconi" so prišli iz Benetk v pristanišče Treviso (Porto de Fiera) plačat dajatve in se znebiti blaga in

potnikov ob Rivieri Santa Margherita. Ribiči so svež ulov vsak dan prodajali na ribji tržnici v Trevisu, ki jo imajo še danes na otoku, povezanem s preostalim delom mesta z dvema majhnima mostovoma na obeh koncih.

Treviso leži ob sotočju rek Botteniga in Sile, 30 km severno od Benetk, 50 km vzhodno od Vicenze, 40 km severovzhodno od Padove in 120 km južno od Cortine d'Ampezo, približno 15 km jugozahodno na ravnini med beneškim zalivom in Alpami. Podnebje je blago s primernimi padavinami vse leto. Köppnova podnebna klasifikacija je "Cfb" (zmerno toplo vlažno podnebje s toplim poletjem).

Jerneja Nograšek

Blagovne znamke, hrana in pijača

Treviž je zelo lepo mesto v Italiji, pravijo mu tudi male Benetke. Je očarljiva in slikovita destinacija, ki ponuja nekaj za vsakogar: od zgodovine in kulture do okusne hrane in pijače. To

očarljivo mesto se nahaja v beneški regiji severovzhodne Italije. Znan je po okusni hrani in lokalnem vinu. V mestu se nahaja več odličnih restavracij, ki strežejo tradicionalne jedi, kot so cicchetti (majhni prigrizki), baccalà (posušena trska) in bigoli (debele testenine). Obisk mesta je tudi odlična priložnost za poskusino prosecca, penečega vina, ki ga proizvajajo v njegovi okolici.

Mesto je znano tudi po koktejlu prosecco spritz in pa po tiramisuju. Oboje sem poskusila tudi sama. Seveda pa v Trevižu lahko naročite tudi odlične pice in božanske testenine. Zelo so dobre tudi razne pekavske dobrote, na primer posebne velike preste, ki so ovite v sir ali slanino, včasih pa kar v oboje. Poleg omenjenih prest je vredno poskusiti še štručke s sladkimi in slanimi nadevi, kot so čokolada, kremni sir z baziliko in drobnjakom, jagodni mousse, čokoladna krema, sirni mousse in tako dalje. V centru mesta se med ulicami ob reki na prečudoviti lokaciji nahaja brunch kavarna Malvasia, v kateri lahko poskusite najboljše palačinke v mestu. Njihove palačinke so zares božanske. Strežejo palačinke vseh vrst, na primer puhaste ameriške palačinke s sadjem in smetano, čokolado in lešniki ter palačinke z arašidovim maslom. Za tiste, ki bi želel poskusiti

kaj bolj slanega, imajo tudi posebne slane palačinke s sirom čedar in slanino ter posebno hišno omako. Naročite pa lahko tudi drugo brunch hrano, na primer toast z avokadom (na domačem popečenem kruhu namazan avokado, začinjen in prelit s hišno omako ter posut z orehi). Ponujajo tudi različne vrste kave, na primer kapučino z banano. Priznam, da sem v hrani zelo uživala. Kamor koli smo šli, nikoli nisem jedla slabo.

Posebna poslastica je tudi njihov sladoled, it. gelato. Imajo skoraj vsak okus, ki si ga lahko zamislite. Poskusila sem avokadovega. Čeprav vam taka vrsta sladoleda morda zveni nenavadno, tudi meni je, je bil izjemno dober.

Cene so nekoliko višje kot pri nas, vendar je veliko odvisno tudi od lokacije restavracije oziroma lokala. Zanimivo je tudi to, da v Trevižu restavracije obratujejo od jutra pa do tretje ure. Takrat se zaprejo, ponovno pa se odprejo ob šestih ali sedmih zvečer, večerje pa strežejo do desetih ali pa kar do polnoči.

Zanimivo je bilo opazovati tudi stil oblačenja prebivalcev. Približno polovica jih je oblečenih zelo lepo, na sebi imajo draga dizajnerska oblačila in čevlje. Najbolj znana mestna blagovna znamka je Benetton. To italijansko tekstilno podjetje so leta 1965 ustanovili bratje Luciano, Gilberto, Giuliana in Carlo Benetton. Je eno izmed najbolj znanih družinskih podjetji, ki ima svoja oblačila prodaja po celotnem svetu, sedež podjetja pa je ravno v tem prečudovitem mestu.

Maša Petrič

Padova

Padova je mesto in občina na severovzhodu Italije v deželi Benečiji. Je sedež istoimenske pokrajine in z 212.500 prebivalci ekonomsko in prometno središče območja. Leži ob reki Bacchiglione, približno 40 kilometrov zahodno od

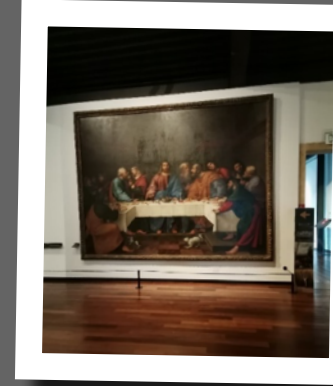

Vir: lastni

Benetk. Je tudi gospodarsko in komunikacijsko središče tega območja. Mesto je včasih z Benetkami in Trevižem vključeno v metropolitansko območje Padova–Treviž–Benetke s približno 2.600.000 prebivalci (vir: Wikipedia).

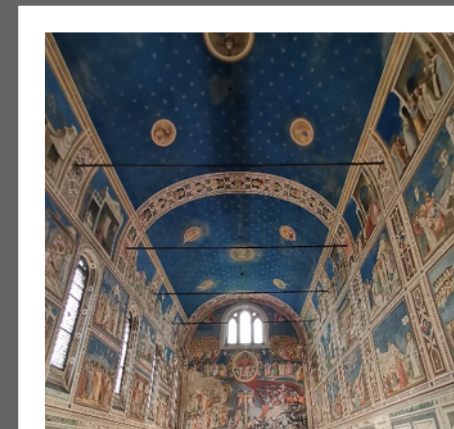
K slikovitosti mesta prispevajo goste mreže arkadnih ulic, ki se odpirajo v velike trge (it. piazze), in številnimi mostovi, ki prečkajo različne krake reke Bacchiglione, ki so nekoč kot jarki obdajali starodavno obzidje. Naš voden ogled mesta tega mesta se je začel z ogledom Cerkev puščavnikov, it. Chiesa degli Eremitani. Pot smo nadaljevali proti padovski univerzi (Università degli Studi di Padova), ki je bila ustanovljena leta 1222. Je druga najstarejša univerza v Italiji in med najstarejšimi univerzami v Evropi. Slavni študenti univerze so Galileo Galilei, Andreas Vesalius, Pietro Pomponazzi, Bernardino Telesio, Franjo Petrič.

Po ogledu univerze smo odšli v muzej Musei Civici Eremitani, po katerem nas je vodil naš mentor Francesco.

Vir: Lastni

Po ogledu muzeja smo se sprehodili do kapele Scrovegni. Tam smo si najprej ogledali 15-minutni video, nato pa odšli na ogled.

Slika 3: Capella degli Scrovegni

Vir: Lastni

Zatem nas je naš mentor odpeljal do glavnega trga, našega ogleda pa je bilo konec. Z vlakom smo se vrnili »domov« v Treviž.

Lisa Pina Bašnec

Ogled Benetk

Benetke so glavno mesto italijanske dežele Benečije (it. Veneto) in istoimenske pokrajine. To svetovno znano mesto je brez cest, saj promet po njem poteka le po kanalih in mostovih. Mesto se razprostira po številnih majhnih otokih in močvirnatih morskih plitvinah na zahodni obali severnega dela Jadranskega morja. V starem delu mesta je le še nekaj več kot 50.000 prebivalcev. Mesto je ustanovilo ljudstvo Veneti, poimenovanje zanj pa izvira iz latinske fraze Vieni et tu?, kar bi v slovenščini pomenilo Prideš tudi ti?

Trg svetega Marka

Trg svetega Marka je najbolj obiskan trg na svetu. Na milijone tujih in domačih obiskovalcev že nekaj desetletij ustavi svoje korake prav v srcu Benetk, kateremu Benečani pravijo središče svojega majhnega vodnega mesta. Palače ali poslopja katere so bili zgrajeni v različnih obdobjih in prepletajo različne arhitekturne sloge. Mestno jedro se lahko pohvali z baziliko svetega Marka z bizantinskimi kupolami; na eni strani je zvonik, piazzetta pred doževo palačo in za-

10 najpomembnejših dogodkov na trgu Sv. Marka

1. Leto 814: Postavljanje temeljev prve Doževe palače
2. Leto 828: Začetek gradnje Doževe Palače
3. Leto 1177: Organizirali so srečanje med cesarjem Barbarossa in papežem Aleksander III. Ob posredovanju Beneške republike Serenissima sta se dogovorila, da se bosta po dolgem in uničujočem spopadu, ki sta bila cesarstvo in papeštvo vidna kot protagonista, našla sporazum. Srečanje je potekalo na verandi pred baziliko. Republika, ki je v sporu skušala ohraniti nevtralnost, je od tega dogodka pritegnila velik ugled. Pravzaprav je bila izbrana za razsodnico zelo občutljivega položaja, v katerem sta se spopadli dve glavni oblasti srednjega veka.
4. Leto 814: Organizirali so srečanje med cesarjem Barbarossa in papežem Aleksander III. Ob posredovanju Beneške republike Serenissima sta se dogovorila, da se bosta po dolgem in uničujočem spopadu, ki sta bila cesarstvo in papeštvo vidna kot protagonista, našla sporazum. Srečanje je potekalo na verandi pred baziliko. Republika, ki je v sporu skušala ohraniti nevtralnost, je od tega dogodka pritegnila velik ugled. Pravzaprav je bila izbrana za razsodnico zelo občutljivega položaja, v katerem sta se spopadli dve glavni oblasti srednjega veka.
5. Leto 1267: Trg prekrit z opekami
6. Leto 1722: Trg prekrit z ploščami vulkanskega kamna
7. Leto 1902: Dne 14.07.1902 ob 09:47 se zruši zvonik zaradi slabih temeljev in lastne teže.
8. Leto 1966: 04.11 – Rekordna poplava na trgu – 1,94m nad povprečno vodno gladino v Benetkah
9. Leto 1989: Koncert Pink Floyd v Benetkah; obisk 100.000 samo na trgu; Benečani so ta dogodek proglasili za največjo katastrofo po epidemiji kuge.
10. Leto 1997: Zvonik na trgu Sv. Marka zavzamejo separatisti.
(vir: Wikipedija)

liv svetega Marka, na drugi pa stolp z uro in piazzetta dei Leoncini, ki je dobila ime po rdečih marmornatih levih. Severni del trga omejuje palača Procuratie Vecchie, kjer je nekoč uradovala uprava Beneške republike in na južnem delu stoji nekdanja administrativna stavba Procuratie Nuove. V pritličju obeh pa se vrstijo arkade s trgovinami in kavarnami, v katerih sta rada posedala tudi Byron in Dickens.

Benetke so zagotovo eno izmed najlepših mest na svetu. S svojimi vijugastimi kanali, zanimivo arhitekturo in čudovitimi mostovi so resnično osupljive. Povsod kamor si šel, nisi mogel zgrešiti izdelkov slavnega murranskega stekla, beneških mask ter pahljač. Proti koncu izleta smo se do glavne postaje odpeljali z vodnim avtobusom, kar je bila še ena čudovita izkušnja.

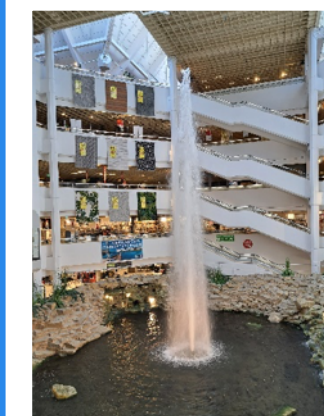
Nataša Hrovat

Delo v podjetju XXXL Lutz - Neubert

V nedeljo se nas je sedem dijakov iz Srednje šole Josipa Jurčiča odpravilo na prakso v nemško mesto Hirschaid. Dobili smo različne zadolžitve. Moje delo je bilo v podjetju XXXL Lutz, v Sloveniji je v istem mednarodnem koncernu tudi Lesnina.

Podjetje XXXL Lutz je zelo obsežno. Ukvarjajo se s prodajo pohištva. V podjetju je veliko zaposlenih. Delavci so razporejeni po različnih oddelkih in zelo dobro opravljajo svoje zadolžitve. Podjetje XXXL Lutz Neubert je lastniško povezano tudi s podjetjem Mömax. V prodajalni XXXL Lutz Neubert je vse zelo urejeno in lepo zloženo. V posloplju imajo tudi restavracijo, ki svojim zaposlenim nudi topel obrok, obiščejo pa jo lahko tudi drugi.

Zgodovina podjetja XXX Lutz Neubert

1876 – Temelje stavbnega pohištva s trgovino pohištva postavi Josef Neubert (ded Hermanns Neuberta, nekdanjega lastnika).

1945 – Popolno uničenje poslovnega prostora.

1946 – Rekonstrukcija podjetja v Würzburgu.

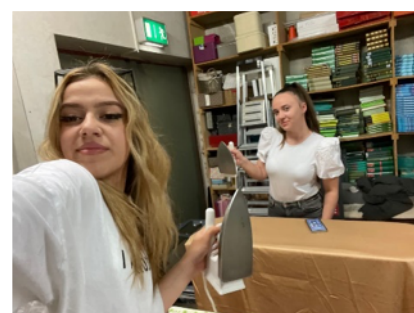
1954 – Širitev na približno 13.000 kvadratnih metrov prodajnih površin je bila takrat edinstvena in je obsegala tudi stekleno fasado.

1962 – Širitev na 18.000 kvadratnih metrov prodajnih površin.

1993 – Otvoritev trgovine s preprogami v Hirschaidu in povečanje površine maloprodajnih ter skladiščnih prostorov na 30.000 kvadratnih metrov.

1995 – Otvoritev trgovine s preprogami v Würzburgu na drugi strani travniške poti. S tem se prodajna površina poveča na 55.000 m².

Elmedina Rizvanović

IZLET V NÜRNBERG

Iz Hirschaida smo se z vlakom odpravili proti Nürnbergu. Tam smo se s podzemno železnico odpravili do muzeja, v katerem smo si ogledali potek sojenja nacistom po 2. svetovni vojni. Od tam smo se odpravili proti centru mesta, v katerem smo si ogledali nekaj znamenitosti, kot so mestni trg in grad. Na koncu smo se ustavili še na festivalu, na katerem smo pojedli kosilo in si privoščili nekaj tradicionalnega piva. S festivala smo se odpravili proti glavni postaji in se z vlakom vrnili v Hirschaid.

Zdaj pa še nekaj zanimivih podatkov o samem mestu.

Nürnberg je drugo največje mesto v nemški zvezni deželi Bavarska, takoj za glavnim mestom Münchnom, od katerega je oddaljen približno 170 kilometrov. S 518.370 prebivalci je 14. največje mesto v Nemčiji. Nahaja se ob reki Pegnitz in kanalu Ren-Majna-Donava v bavarski upravni regiji Srednja Frankovska. Je največje mesto in neuradna prestolnica Zgornje Frankovske. Nürnberg in sosednji mesti/mesta Fürth ter Erlangen in Schwabach tvorita/tvorijo neprekinjeno poselitveno območje, na katerem živi 800.376 prebivalcev, ki predstavlja osrčje urbane regije z približno 1,4 milijona prebivalcev.

V mestu je veliko visokošolskih ustanov. Leta 2017 je

imela uni-verza 39.780 študentov, s čimer je tretja največja univerza na Bavarskem in enajsta največja v Nemčiji, s kampusi v Erlangu in Nürnbergu ter univerzitetno bolnišnico v Erlangu. Tehnična visoka šola Nürnberg Georg Simon Ohm in Visoka šola za glasbo Nürnberg se prav tako nahajata v mestu. Nürnberški razstavni center Messe Nürnberg je eno največjih podjetij za konferenčne centre v Nemčiji in deluje po vsem svetu. Letališče Nürnberg je drugo najprometnejše letališče na Bavarskem, takoj za letališčem v Münchnu in deseto najprometnejše letališče v državi. Nürnberški grad je s svojimi številnimi stolpi med največjimi gradovi v Evropi.

Domen Polajnar

imela uni-verza 39.780 študentov, s čimer je tretja največja univerza na Bavarskem in enajsta največja v Nemčiji, s kampusi v Erlangu in Nürnbergu ter univerzitetno bolnišnico v Erlangu. Tehnična visoka šola Nürnberg Georg Simon Ohm in Visoka šola za glasbo Nürnberg se prav tako nahajata v mestu. Nürnberški razstavni center Messe Nürnberg je eno največjih podjetij za konferenčne centre v Nemčiji in deluje po vsem svetu. Letališče Nürnberg je drugo najprometnejše letališče na Bavarskem, takoj za letališčem v Münchnu in deseto najprometnejše letališče v državi. Nürnberški grad je s svojimi številnimi stolpi med največjimi gradovi v Evropi.

Domen Polajnar

Nemčija je velika država, ki jo sestavlja 16 zveznih dežel. Vsaka izmed njih ima svojo kuhinjo oziroma jedi, ki jih pripravljajo na lastne tradicionalne načine.

Spätzle

Spätzle so nekakšne jajčne testenine, ki jih tradicionalno postrežejo s sirom in slanino. Poznane so po vsej Nemčiji, vendar se njihova priprava po deželah razlikuje.

Grünkohl in Pinkel

Jed iz prekajene svinjske klobase in ovsene kaše se v nemščini imenuje Pinklerwurst, ob tem pa navadno jedo še prekajeno svinjsko meso in krompir.

Tradicionalne enolončnice

Za hamburško kuhinjo so značilne enolončnice. Dve najznamenitejši sta Aalsuppe, kar v dobesednem prevodu pomeni jeguljina juha, in Birnen, Bohnen und Speck (hruške, fižol in slanina).

Tradicionalna bavarska in nemška kuhinja

Weißwurst, Leberkäse in Wurstsalat

Bavarska je znana po svojih belih klobasicah (nem. Weißwurst), mesnem siru (nem. Leberkäse) in pikantni solati s koščki salame (nem. Wurstsalat). Te jedi pogosto jedo za malico, ki ji v nemščini rečejo Brotzeit.

Currywurst

Berlin je vlemesto, zato lahko v njem najdemo hrano s celotnega sveta. Skoraj gotovo je najznamenitejša jed pečenica s kečapom in karijem (nem. Currywurst), ki jo lahko dobite na skoraj vsaki stojnici v mestu.

Mesni cmoki

Tipične brandenburške jedi so pogosto narejene iz domačih poljščin, saj je to območje tradicionalno kmetijsko usmerjeno. Med njimi so tudi königsberški mesni cmoki.

Handkäs mit Musik

Dobeseden prevod te jedi je ročni sir z glasbo. Tako ime je jed dobila zato, ker gre za sir iz kislega mleka, ki ga ročno oblikujejo.

Nebesa in zemlja

Nemški izraz za jed iz krompirja, jabolk in krvavic je Himmel und Erde, kar bi lahko prevedli kot nebesa in zemlja.

Erik Pevc

Kanal Ren–Majna–Donava

Obisk zapornice na kanalu Ren–Majna–Donava je bil za nas, sedem dijakov, ki smo prakso opravljali v Hirschaidu,

edinstvena izkušnja. Zapornica je del ključne infrastrukture na kanalu, ki omogoča regulacijo pretoka vode in plovbo po reki. Ko smo prispele k zapornici, smo bili navdušeni nad njeno velikostjo in tehnično zapletenostjo. Imeli smo veliko srečo, da se je v času našega obiska objektu približala ladja, saj smo lahko opazovali dvig

vodne gladine v zapornici. Spoznali smo, da se zapornice uporabljajo za premagovanje višinske razlike med različnimi deli kanala. To nam je dalo vpogled v pomembnost teh inženirskih struktur pri omogočanju nemotenega pretoka tovara in plovbe po kanalu. Ta ogled nam je omogočil, da smo pridobili neprecenljive izkušnje in razširili svoje znanje o kanalu Ren–Majna–Donava. Bili smo navdušeni nad priložnostjo, da smo se približali tej pomembni vodni poti ter spoznali, kako vpliva na gospodarstvo, trgovino in življenje ljudi, ki živijo ob njej.

Kanal Ren–Majna–Donava je dolg 171 km. Za promet je bil odprt 25. septembra 1992. Začne se v Kelheimu na Donavi, nato teče skozi Altmühltal in čez nizko gorovje frankovske Jure. Na tem območju je najvišja plovna pot v Evropi. Razteza se naprej do Nürnberga, nato se združi z Regnitzom pri Forchheimu in se poveže z

Majno 7 kilometrov pod Bambergom.

S 16 zapornicami kanal premaga skupno višinsko razliko 243 metrov. Z višino dviga do 24,70 metra in največjo uporabno dolžino 190 metrov so zapornice med največjimi in najsodobnejšimi tovrstnimi objekti v Evropi. Ti sistemi zapornic imajo na treh različnih nadmorskih višinah rezervoarje, v katerih se lahko shrani voda po postopku zapore. Na ta način je mogoče shraniti skupno dve tretjini količine vode in jo ponovno uporabiti za naslednji zagon.

Iznajdljivi inženirji so že mnogo stoletij pred gradnjo kanala Majna–Donava razmišljali o povezavi velikih rek Rena in Donave, vključno z Majno in drugimi manjšimi vodnimi telesi. Najprej je zamisel o vzpostavitvi povezave med Renom in Donavo navdušila Karla Velikega. Leta 793 so pod njegovim vodstvom poskušali prečkati razvodje med Severnim in Črnim morjem čez kanal med Rezatom in Altmühlom.

Leta 1825 se je velikopoteznega načrta vodne povezave ponovno lotil tedanji bavarski kralj Ludvik I. Kanal Ludvik–Donava–Majn med Bambergom in Kelheimom je bil zgrajen v samo desetih letih, dolžina njegovih stotih zapornic pa je znašala skoraj 173 kilometrov. Deloval je do sredine prejšnjega stoletja, vendar ni imel trajnega gospodarskega pomena. Si pa lahko kanal in nekatere njegove dele, kot so koritasti mostovi, vodni bazen in prvotni sistemi zapornic, ogledate še danes.

Eva Kotar

Izlet v Bamberg

V soboto, 10. 6. 2023, smo se odpravili v bližnje mesto Bamberg.

Naš ogled se je začel s prostim časom za nakupe in pijačo, nato pa smo se s profesorjem dobili na že prej dogovorjeni točki in se odpravili na mesto, kjer nas je čakal vodič. Ta nas je popeljal po starem delu mesta in nam v zelo dobri angleščini predstavil njegove znamenitosti. Razlage so bile kratke in jedrnaté ter prav nič dolgočasne. Ob koncu sprehoda smo se ustavili še v pivnici, v kateri smo imeli priložnost poskusiti dimljeno pivo, ki ima priokus slanine.

Bamberg je čudovito mesto v nemški zvezni deželi Bavarska. Tu je nekaj zanimivosti o Bambergu:

1. UNESCOVA svetovna dediščina

Zaradi svojega edinstvenega srednjeveškega značaja, ohranjenih stavb in bogate kulturne dediščine je stari del mesta uvrščen na seznam UNESCOVE svetovne dediščine.

2. Pivska kultura

Bamberg je znan po svoji pivski kulturi, saj tu domuje več kot deset pivovarn. Najbolj znana je Rauchbier, vrsta piva, ki je znana po dimljenem okusu.

3. Stari mestni center

V srednjeveškem mestnem jedru je dobro ohranjenih več

kot 2.400 stavb, zgrajenih v različnih arhitekturnih slogih, vse od romanskega pa do baročnega. Staro mestno jedro delita reki Regnitz in Majna.

4. Bamberška katedrala

Njen edinstveni arhitekturni slog združuje elemente romanskega in gotskega obdobja. V katedrali se nahajata tudi grobnici cesarja Henrika II. in cesarice Kunigunde.

5. Altenburg

Na vzpetini nad mestom se dviga Altenburg, starodavni grad, ki ponuja osupljiv razgled na Bamberg. Nekoč je bil rezidenca škofov, danes pa je v njem muzej.

6. Bogata zgodovina

Mesto ima bogato zgodovino, ki sega v 9. stoletje. Bil je pomembno versko in politično središče ter prestolnica bamberškega škofa. Srednjeveška arhitektura in kulturna dediščina pričata o njegovi pomembni vlogi v preteklosti.

7. Univerza v Bambergu

V mestu je sedež Univerze v Bambergu, ene najstarejših univerz v Nemčiji, kar prispeva k živahnemu intelektualnemu in kulturnemu vzdušju v kraju.

Patrik Lipovšek

Iskrice št. 2 (tematska številka Erasmus+), šolsko leto 2023/24

Izdala in založila: Srednja šola Josipa Jurčiča Ivančna Gorica

Za izdajatelja: Milan Jevnikar

Urednik: Igor Gruden

Jezikovni pregled: Petra Nedelko

Oblikovanje: Ana Furjan